

Akademie výtvarných umění v Praze

Studijní program Výtvarná umění

Ateliér Intermédia1

DIPLOMOVÁ PRÁCE

NEPOSED

Running Tree stand

Vypracoval/a: Jaroslav Prokopec

Vedoucí diplomové práce: prof.MgA. Milena Dopitová

Oponent/ka diplomové práce: MgA Jan Pfeiffer

Akademický rok 2021/2022

Závěrečná diplomová práce navazuje na díla z předešlých ročníků a komentuje rozporuplný vztah člověka a přírody. Původní objektová instalace měla reprezentovat atributy přitažlivé jak pro lidskou říši, tak pro tu zvířecí. Ať už je to střecha nad hlavou, metaforický pevný bod v prostoru, kterého se můžeme zachytit, nebo jen pouhý zdroj potravy, či objekt zvědavosti. Geneze celého projektu započala při mém částečném přesunu do oblasti Českého Švýcarska, bývalých Sudet. Zde jsem se s velkým nadšením ponořil do studia permakultury, s patřičnou naivitou jsem založil rozlehlý jabloňový sad a se ženou a několika přáteli jsme začali provozovat Cifra Gallery, která měla být odpovědí na pragocentrizující a do sebe se uzavírající¹ umělecký provoz a zároveň možností se setkávat se zajímavými kolegy mimo oficiální galerijní a akademické struktury. Všechny tyto zkušenosti byly navázány na místo, ve kterém jsem z části vyrostl a aniž bych si toho byl vědom, stávaly se velice osobními.

Přirozeným procesem se tedy poslední práce na AVU stávala i pro mě osobní výpověď, která má – zároveň v divákovi – otevírat zmíněné i vůbec nevyřčené interpretace díla.

Prostor vznášející se nad našimi hlavami reprezentuje objem potencialit a prožitků v jejich kladných i záporných konotacích. Někteří tento prostor nechávají otevřený ostatním, jiní ho panicky chrání před okolním světem. Ve všech případech, ale nikdy nejsme schopni vyčíst celý obraz. Celý tento (můžeme ho nazvat třeba) katafalk zkušeností s námi cestuje v čase, který nám byl vyměřen. V mém případě se ale nepokouším o vytvoření jakékoliv posmrtné schránky (jako například v projektu Mission eternity²), ale spíše parafrázuji moment oslavné cesty s nábojem hořkosti. V určité fázi tvorby objektu se naskytla reminiscence s dílem “Dům” Rachel Whitereadové³, kde je rovněž vystavováno to, co by mělo zůstat ukryté.

Doprovodem je satiricky pojatý poutač, který jako by ospravedlňoval naše jednání, ať už je jakékoliv.

Objekty byly vytvořeny v přírodě, kde byly i umístěny, mají tam svůj účel a budou tam po sehrání své role na výstavě opět vráceny. Moment cesty a jejího uzavření prochází celým dílem, nejedná se však o cestující architekturu (jako je tomu například v díle Simona Starlinga “Shedboatshed”⁴), ale jde spíše o jakousi kritiku komodifikace uměleckého díla, jeho vykalkulované estetizace a satiru na repetitivnost v naší každodennosti. Objekty navozují pocit, že byly doslova „vykořeněné” ze svého původního prostředí. Zde se jako první nabízí paralela s historií Sudet, místa, kde vznikly. Rovněž ale ilustrují i komplikovaný vztah člověka s přírodou a jeho oddělení od přirozených procesů, které po tisíce let definovaly náš vývoj. Dnes v akcelerované době jsme samozvanými vládci planety. Nedokážeme zastavit expanzi našeho „veličenstva” a je jen na nás, jak se s touto zkušeností vyrovnáme.

¹ Kottová K. 2019. Institute a divák. Praha, Display

² <http://missioneternity.org>

³ <https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-rachel-whitereads-house-unlivable-controversial-unforgettable>

⁴ <https://www.themoderninstitute.com/artists/simon-starling/works/shedboatshed-mobile-architecture-no-2-2005/88/>

Technologický proces výroby vzniká prvotním návrhem základního rozvržení objektu a jeho proporcí a po výstavbě hrubé konstrukce jsem se rozhodl postupovat intuitivně a dát tak prostor kombinaci koncepčního a intuitivního způsobu uvažování.

Materiál zvolený ke stavbě objektu je z části recyklovaný z rekonstrukce výše zmíněné Cifra Gallery a jsou použity konstrukční prvky využívané v městské hromadné dopravě.

Objekty byly tedy nejprve zkompletovány na pokraji lesa a louky v obci Doubice, kde se nachází jeden z hlavních inspiračních zdrojů, v tomto místě byly dokumentovány, pozorovány a ponechány ke splynutí s krajinou. Proces dále pokračuje očíslováním jednotlivých částí, následnou demontáží a převozem k instalaci na diplomantské výstavě. Po ukončení výstavy budou objekty opět převezeny na původní místo vzniku, kde budou ponechány.

Objekty nacházející se na pomezí lidského a zvířecího dosahu ve veřejném prostoru, které tvoří hlavní obsah mé současné práce mají v divákovy otevírat dialog o prolnutí a destrukci bariéry mezi světem lidí a tím co nazýváme "přírodním". Zároveň mají lákat na lehkou satiru našich každodenností a dávat prostor ke kontemplaci a k pomyslnému "chytání se za nos".